

Magnus Ljung, fritidshandläggare
magnus.ljung@ekero.se

"Vi står upp" - ett värdegrundsarbete inom idrotten

Dnr KFN15/33-803

Bakgrund

I kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2015-2016 är ett av målen att idrottsutövande ska upplevas positivt och inkluderande. Strategin för detta under 2015 och 2016 är dels att Idrottsföreningar erbjuds möjligheten att delta i Stockholmsidrottens (SISU) processarbete "Framtidens förening" med värdegrunds och policydokument.

Det andra projektet är att Ekerö kommuns match- och tävlingsarenor ska utgöra grunden för att nå ut med projektet "Vi står upp". Varje match- och tävlingsarena skall tydligt exponera de sju ledstjärnorna för "Vi står upp". Nedan redovisas förslag till upplägg för detta.

Från resultat till prestation

Idrottsrörelsens organisationer genomför ett förändringsarbete när det gäller synen på barn- och ungdomsverksamheterna. Riksidrottsförbundet (RF) har tagit fram nya riktlinjer och grundar sin framtida verksamhet med utgångspunkt för barnrättskonventionen som skall förtydliga och förstärka tidigare styrdokument. Tävlingsmomentet har varit ett fokus under flera år och många specialidrottsförbund har förändrat tävlingsbestämmelser och tävlingsformer för att ändra fokus från resultat till prestation i de yngre åldrarna. Även medialt har frågan om tidig specialisering och resultatfokus varit aktuell och debatten är fortfarande aktuell. Specialidrottsförbunden har, via domarrapporter, noterat ett successivt ökat antal rapporterade incidenter i samband med tävling inom ungdomsidrotten. Noterbart är att flera av dessa rapporter handlar om publikens/föräldrarnas beteende.

Ekerös idrottsliv

Ekerö kommun utmärker sig inte specifikt när det gäller incidenter i samband med tävling men även här finns rapporter av liknande händelser. Idrottsföreningarna påpekar ofta att det är en tuff situation för ledare och matchfunktionärer att bemöta tryck från föräldragrupper. Det blir inte heller lättare av att många ledare och matchfunktionärer är unga. Flertalet ledare i Ekerös föreningsliv efterfrågar stöd i frågor som berör mötet med publik/föräldrar i match och tävlingssammanhang.

Styrdokument

Riksidrottens dokument "Idrotten vill" och specialidrottsförbundens nivådokument på samma tema är alltså det som styr verksamheten. Med start 2013 startade RF projektet "Framtidens förening" där idrottens utvecklingsarbete kring de ungas idrottande är i fokus. I samband med det ändrades RF:s "Riktlinjer för barn- och ungdomsidrotten" och det bestämdes att FN:s konvention om barnets rättigheter skall efterlevas. "Vi står upp" har sin grund i det projekt som Stockholms Basketdistriktsförbund genomfört sedan 2010 och heter "Jag ställer upp" med inriktning på att det vid varje tävlingsarrangemang skall exponeras vilka ledord som gäller i tävlingssammanhang och för tävlingens deltagare. Projektplaner och dokumentation från detta projekt är bärande även för "Vi står upp". I projektet har också utbildningsåtgärder genomförts.

Syfte

Ekerö kommun stöder föreningsledaren med att visa vägen i värdegrundsfrågor och genom att tydligt exponera ledord i de kommunala anläggningar där tävlingsverksamhet bedrivs. Projektet syftar till att nå Ekerös idrottsföreningar och besökare till kommunens idrottsanläggningar.

De ledstjärnor och den värdegrund som ligger till grund för projektet är:

- "Vi står upp" tolererar inte någon typ av våld, hot, nedvärderande kommentarer, könsord, mobbning eller annan kränkande handling. Vi verkar för det vi kan kalla etik, moral samt vett och etikett.
- Inom "Vi står upp" vill vi tillsammans med alla (utövare, domare, ledare, förening, föräldrar/publik) inom idrotten förstärka den positiva attityd som finns i kommunens anläggningar och på så sätt arbeta bort de

negativa aspekter som kan förekomma främst kring barn- och ungdomsidrott.

- Matcharenan är något mer än att bara genomföra en match - något man längtar tillbaka till och vill vara delaktig i! Tillsammans strävar vi efter en anda av sportslighet och positivitet i alla sammanhang. Vi står för en god kommunikation mellan samtliga parter och visar varandra ömsesidig respekt. Vi har ett mål där utövaren skall bli sedd och värderad med positiv förstärkning. Det ska vara roligt, stimulerande och tryggt att idrotta i Ekerö kommun och roligt att vara med oavsett vilken funktion man har.
- Vi vill verka för en gemensam syn på Ekerös idrottsliv som vi alla står bakom och är öppna för att arbeta över klubbgränserna för att få bort fördomar och negativa attityder. Alla ska känna sig delaktiga i detta och förstå att de är förebilder för någon annan och att deras beteende spelar stor roll för utvecklingen och känslan hos en annan individ.

Tidsplan - projektfaser

Fas 1 – Att känna till (under 2015)

Information till föreningslivet vid träffar och skriftligt.
Att exponera logga och de sju ledorden.
Att varje tävlingsarena har flaggor, skyltar och/eller roll-ups väl exponerade.

Fas 2 – Att nå ut och skapa ambassadörer (start jan 2016)

Att inspirera föreningsledare att bära budskapet och vara ambassadörer för projektet.
Att utbilda ambassadörer.
Att föreningar som bedriver tävlingsverksamhet blir en del i ”vi står upp” och verkar för de sju ledorden.

Fas 3 – Att utbilda, diskutera och skapa opinion. (start aug 2016)

Stimulera föreningar att använda materialet för ledar- och spelarutbildningar via workshops, studiecirkelar eller liknande.
Erbjuda stöd och utbildning till intresserade föräldragrupper.

Fas 4 – Att agera och vara förebild (under 2017)

Föreningslivet bär projektet vidare som en del av föreningsutvecklingen.
Att koppla kvalitetsbegrepp i värdegrundsarbetet till ”godkänd förening”.

Att stödja föreningar i åtgärder och uppföljning av händelser och diskussioner.

Ekonomi

I nämndens budget 2015 samt inriktningsbudget 2016-2017 finns medel för värdegrundsarbete inom område Verksamhetsstöd. I arbetet med verksamhetsplan och budget för 2016 kommer frågan belysas ytterligare.

Elisabet Lunde
Chef nämndkontor kultur och fritid

Magnus Ljung
Fritidshandläggare